

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 1Csp/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200752
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Uhlár
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8518200752.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudca JUDr. Erik Uhlár, v právnej veci žalobcu: PRIVATdebt s.r.o., IČO: 45322571, sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Sidor a partneri, s.r.o., IČO: 52635970, Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, proti žalovanej: R. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XXX, J. Q., v súčasnosti bytom T., Q. XX, o zaplatenie 70,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 70,70 eur a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 70,70 eur za obdobie od 29.7.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa dňa 24.5.2018 podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 70,70 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že vo vzťahu k žalovanej bola počas prepravy mestskou hromadnou dopravou v Bratislave dňa 29.6.2017, ktorú prevádzkuje Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, so sídlom Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00492736, vykonaná kontrola cestovného dokladu. Žalovaná však cestovala mestskou hromadnou dopravou bez cestovného lístka, preto bolo vyhotovené Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok vs. 1713166 a žalovaná bola zaviazaná na úhradu základného cestovného vo výške 0,70 eur a prirážky; dočasne bola prirážka určená vo výške zníženej sadzby 50,- eur, ktorá by sa uplatnila len v prípade jej platby cestujúcim priamo na mieste kontroly (alebo do 5 dní od vykonania kontroly ako to vyplýva z Prepravného poriadku). Žalovaná nástupom do dopravného prostriedku Dopravného podniku Bratislava uzatvorila s týmto subjektom zmluvu o preprave osôb podľa § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka a bola povinná dodržiavať prepravné a tarifné podmienky. Žalovaná sa dopustila ich porušenia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná nevyužila možnosť uhradiť prirážku na miestne kontroly, ani v dodatočnej lehote 5 pracovných dní odo dňa cestovania bez cestovného lístka, stratila výhodu zníženej sadzby prirážky a uplynutím uvedenej lehoty sa na cestujúceho vzťahuje povinnosť uhradiť základnú sadzbu za cestovanie bez platného cestovného lístka, ktorá je 70,- eur. Dopravný podnik Bratislava na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.5.2018 postúpil pohľadávku voči žalovanej žalobcovi. Cestovné a prirážka sú splatné v čase absolvovania prepravy zo strany cestujúceho bez cestovného lístka, pričom cestujúci by mal tieto záväzky uhradiť priamo na mieste. Nasledujúcim dňom sa teda dostáva do omeškania s

úhradou cestovného a prirážky. Žalobca však požadoval od žalovanej úrok z omeškania až počínajúc dňom nasledujúcim jeden mesiac po absolvovaní prepravy žalovanou.

3. Na preukázanie svojich tvrdení pripojil žalobca k žalobe prepravný poriadok Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji platný od 29.4.2017, hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 29.6.2017, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 14.5.2018 s časťou jej prílohy so zaznamenanou pohľadávkou voči žalovanej, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 16.5.2018 adresované pôvodným veriteľom žalovanej.

4. Súd žalobe vyhovel platobným rozkazom, ktorý bol zrušený z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť žalovanej do vlastných rúk. príslušná zásielka bola súdu vrátená dňa 28.6.2018 s poznámkou, že nebola prevzatá v odbernej lehote. Následne bolo neúspešné i doručovanie za pomoci mestskej polície mesta Stará Ľubovňa, kde bolo zistené, že žalovaná pracuje v Bratislave, pričom nepodarilo sa zistiť adresu jej pobytu ani čas návratu domov. Uznesením z 30.7.2018 preto súd platobný rozkaz zrušil.

5. Súd poučil žalovanú o jeho procesných právach a povinnostiach, ktoré žalovanej poslal spolu so žalobou a jej prílohami a uznesením, ktorým ju vyzval, aby sa k nej vyjadrila, uviedla rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojila listiny, na ktoré sa odvoláva a označila dôkazy na preukázanie jej tvrdení. Súd tieto listiny zaslal na adresu trvalého bydliska žalovanej, z ktorej sa zásielka súdu dňa 22.8.2018 vrátila s poznámkou neprevzatá v odbernej lehote a opätovne bolo neúspešné i doručovanie za pomoci mestskej polície mesta Stará Ľubovňa, kde boli oznámené súdu skutočnosti obdobne ako v súvislosti s doručovaním platobného rozkazu; v uvedenej dobe z lustrácie žalovanej v Sociálnej poisťovni nevyplyvalo, že by niekde pracovala. Na základe uvedeného súd v zmysle § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z.; ďalej tiež iba „CSP“) zverejnil na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu oznámenie o podanej žalobe, ktorá sa v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia považuje za doručенú dňa 6.11.2018. Na základe uvedených úkonov sa žalovaná k podanej žalobe nevyjadrila.

6. Keďže v danom prípade ide o spotrebiteľský spor v hodnote do 1.000,- eur, skutkové tvrdenia strán neboli v dôsledku vyššie uvedeného sú sporné a ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, súd nenariadil vo veci pojednávanie, ale dňa 12.2.2020 vyvesil na úradnej tabuli súdu a zverejnil na webovej stránke súdu oznámenie, že dňa 24.4.2020 bude vo veci vyhlásený rozsudok v zmysle § 297 písm. b) CSP a následne v tento deň verejne vyhlásil rozsudok vo veci samej. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v danom prípade nešlo v čase vyhlásenia rozsudku o pojednávanie, teda na daný prípad sa nevzťahovalo ustanovenie § 3 ods. 1 písm. a/, písm. b/ zákona č. 62/2020 Z.z.; navyše napriek zverejnenému termínu verejného vyhlásenia rozsudku sa ani žalobca a jeho právny zástupca, ani žalovaný neospravedlňovali z neúčasti na jeho vyhlásení s poukazom na vyhlásenú mimoriadnu situáciu na území SR v súvislosti s ohrozením verejného zdravia z dôvodu ochorenia COVID-19. Navyše súd celý priebeh dotknutého úkonu, i keď nešlo o pojednávanie, zaznamenal technickými prostriedkami schválenými Ministerstvom spravodlivosti SR na zaznamenávanie zvuku.

7. Zároveň je pre úplnosť potrebné poznamenať, že v súvislosti s rozhodovacou činnosťou sudcu v trestných veciach, konkrétne vo veci 1T/118/2019, v ktorej R. M. bola obžalovaná, bola zistená adresa aktuálneho pobytu žalovanej, na ktorú jej súčasne súd opätovne zaslal a doručil žalobu a jej prílohy, uznesenie s výzvou na vyjadrenie sa k nej a poučenia. Na to reagovala žalovaná podaním doručeným súdu dňa 26.2.2020 uvádzajúc, že je dlhšiu dobu nezamestnaná a údajne z toho dôvodu cestovala bez cestovného lístka, uviedla, že pracuje príležitostne a nemá hotovosť na zaplatenie týkajúce sa tohto prípadu, žiadala preto nariadiť právnemu predchodcovi žalobcu odpustiť jej pokutu 70,70 eur, pričom však súčasne uviedla, že je ochotná zaplatiť ak bude mať zamestnanie.

8. Súd na základe listinných dôkazov predložených žalobcom zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu, ako ho opísal žalobca v žalobe a ako je uvedený vyššie. Preto súd po takto vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov dospel k názoru, že žaloba je dôvodná.

9. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

10. Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach (v znení účinnom v čase cestovania žalovaného bez cestovného lístka), cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

11. Podľa § 8 ods. 6 zákona č. 514/2009 Z.z. (v znení účinnom v čase cestovania žalovaného bez cestovného lístka), prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

12. Podľa bodu A.14.3 Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, vydaným Dopravným podnikom Bratislava a.s., cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia predložiť cestovný lístok ku kontrole.

13. Podľa bodu A.14.4 vety prvej Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji, vydaným Dopravným podnikom Bratislava a.s., cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

14. Podľa cenníka Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji v čase vykonania kontroly bola výška cestovného za jednotlivú jazdu s časovou platnosťou 15 minút 0,70 eur a základná sadzba za cestovanie bez platného cestovného lístka bola 70,- eur.

15. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

16. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom od 1.2.2013), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

19. Podľa § 524 ods. 1 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Nastúpením žalovanej do vozidla MHD právneho predchodcu žalobcu bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzavretá zmluva o preprave, na základe ktorej vzniklo žalovanej právo, aby ju právny predchodca žalobcu prepravil do miesta určenia riadne a včas a zároveň žalovanej vznikla povinnosť uhradiť cestovné, ktoré sa v prípade MHD preukazuje zakúpeným a označeným lístkom. Žalovaná cestovaním bez platného cestovného lístka porušila svoje povinnosti podľa citovaných ustanovení OZ, zákona o doprave na dráhach a prepravného poriadku. Je teda povinná zaplatiť prirážku za cestovanie bez cestovného lístka podľa tarify právneho predchodcu žalobcu, ktorá predstavuje 70,- eur a cestovné, ktoré činí 0,70 eur, celkovo teda sumu 70,70 eur. Keďže túto sumu žalovaná doposiaľ nezaplatila, súd žalobe v danej časti v celom rozsahu vyhovel.

22. Žalobca podanou žalobou požadoval aj úrok z omeškania vo výške od 5,00 % ročne z celej žalovanej sumy od 29.7.2017 do zaplatenia, teda až odo dňa nasledujúceho jeden mesiac po absolvovaní prepravy

žalovanou, pri ktorej sa žalovaná nepreukázala platným cestovným lístkom. Žalovaná sa pritom do omeškania dostala už v deň nasledujúci po absolvovaní tejto prepravy, keďže dlžnú sumu mala uhradiť na mieste samom, teda o mesiac po absolvovaní tejto prepravy bola žalovaná nepochybne v omeškanií so splatením svojho dlhu. Keďže ide o peňažný dlh, žalobcovi vznikol nárok požadovať aj úrok z omeškania (vzhľadom na to, že s postúpenou pohľadávkou na neho prešlo i jej príslušenstvo v podobe úrokov z omeškania), a to v sadzbe určenej podľa § 517 OZ v spojení s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ, t.j. o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu 11.9.2017 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania v zákonnej výške, preto mu ho súd priznal.

23. Súd vyhodnotil tvrdenia žalovanej v podaní doručenom súdu 26.2.2020 ako irelevantné. Totiž žalovaná cestovala bez cestovného lístka, v súvislosti s čím sú v tejto veci požadované príslušné platby, dňa 29.6.2017, kedy podľa lustrácií jej osoby v Sociálnej poisťovni pracovala v spoločnosti HUMANex s.r.o. a vymeriavací základ za mesiac máj 2017 bol u nej 136,95 eur a za mesiac jún 2017 to bolo v sume 303,50 eur. U ďalších spoločností, kde pracovala v apríli 2017, mala za uvedený mesiac vymeriavacie základy 33,75 eur, 51,77 eur a 25,- eur. Zároveň jej tvrdenia absolútne nekorešponujú so skutočnosťami o jej príjmoch a výdavkoch prezentovanými, ako je súdu známe z jeho činnosti, vo veci tunajšieho súdu 1T/118/2019. Súd preto podanej žalobe vyhovel, pričom však s ohľadom na skutočnosť vyplývajúcu z aktuálnej lustrácie žalovanej v Sociálnej poisťovni, a to, že nie je zaznamenaný oficiálny pracovný vzťah na strane žalovanej, umožnil jej podľa § 232 ods. 3 CSP splniť týmto rozsudkom uložené povinnosti v lehote nie troch dní ale až troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorá lehota je s ohľadom na výšku žalovanej pohľadávky a jej príslušenstva primeraná na to, aby ich žalovaná riadne uhradila.

24. O nároku na náhradu trov konania súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP, vzhľadom na výsledok konania, kde plný úspech vo veci mal žalobca, rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia, a to na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z.).